



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica**

**Henriquez a Strevesdorff, Martinus**

**Coloniæ Agrippinæ, 1652**

XIV. Zontina.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-12065**

## XIV.

## ZONTINA.

**V**Rbs ZONTINA Vbia, complexa Teloniū & Archid.  
 Archidicepsi substat, quam verberat infra  
 Rhenus Agrippinam: huc, quondam vectigal ad urbē  
 Nussiacam positum, Rhenana propter Aquas  
 Defluxum, cessit: Dant nominis Etimon huius  
 A Sunicis quidam: quos postea legimus Hunnos:  
 Quo Sundorff etiam dici vult nomine, verum  
 Hac contra Tacitum pugnat sententia, claris  
 Qui probat in scriptis Vbios, aliasve Colonos,  
 Vsq; Betavv à Coblentz, vicino in littore Rheni,  
 Hanc defensuros, adversus Teutonas, Vndam,  
 E regione sitos, hinc inde fuisse locatos.

Hoc etiam multò minùs est fas credere, in hisce  
 Partibus ad Rhenum Sunicos vixisse, vocatos  
 Post Hunnos, verè hac fundatur opinio grandi  
 Erroris fulcro; nam lectum est sæpius, Hunnos  
 Vndecies sanctam cum mille sodalibus, inter  
 Virgineos de Sede Choros, & Martyras, ante  
 Agrippinensem circumvallantibus urbem  
 Vrsulam inhumanà mactasse tyrannide, neve  
 Hoc ullo in textu posse, aut potuisse probari,  
 Qui quondam has, avum prodire sub Attila, in orat  
 Qui verit Hunnorum malesana propago: sed illi  
 Sunt informandi, dictos hac taliter Hunnos  
 In loca delatos, ad Rhenum nuper Alauri  
 Qualiter atq; Gothi, Gens Hunnis proxima, quorum  
 Dux maximus erat, qui penè Vicelia in urbe  
 Mammaa cum Matre fidem Christi ore professa

Cæsare



Casarem Alexandrum per vim fraudesque dolosque  
 Truncavit, nisi suo est substernere juri  
 Imperium, at demum multorum sanguine fuso  
 Chribicolam quos ipse neci dedit, horrida mortis.  
 Supplicia Aquilia dignus gravioribus usque  
 Tormentis, eadem sensitque hausitq; Tyrannus.

Nunc ut propositum tangamus, & Urbis ad ipsum  
 Labamur nomen, ZONS dici vult quasi ZUONS  
 Antiquis verò Friedstrom, reperitur in actis  
 ZONTINA in latio sermone: hūc addidit Archi-  
 Antistes firmam Dux Westerburgicus Arcem  
 Siffridus (a) propter causati fulmina belli  
 Tunc Agrippinam qua detorquebat in Urbem.

Archipater de Sarverda Fridericus, ibidem  
 Sponte Teloniacam, Petri de nomine quondam,  
 Extruxit Turrim, ZONTINA robur in urbe.

Huius circuitus situs huc illucque vadosa  
 Ad Rheni ripas, viridantibus ordine pratis  
 Vernat, & hinc contra Rus, nobile turget opimā  
 Fertilitate solum, planoque sub aquore Tellus.

Hos Satrapatus agros; olim Comitatus, amabat  
 Hullickrahdt dicit: vicinis tangit aristas:  
 Henricus quem de Virnburgo (b) Praesul, ad amplas  
 Nummorum expensas, Argenti pondus & Auri,  
 A Theoberto praclarā stirpe, Lovone  
 E Comitum Clivia possessum, rursus avito  
 Archidicesis juri emit, & usque redemit,  
 Quin & in Vbiaca convexis mœnibus Arcem  
 Praesidium Ecclesie, Robur, Munimen, Asylon,  
 Tutelamque vehi summa in fastigia, crassis  
 Turribus, & Fossis curavit utrimque coire.

Iam sub praedicto Satrapatu, Martia quondam  
 Quā via Rom' idūm, woringa (aliasve Buruncum  
 Oppidulum) talique loco jacet, Ara Tonantis,  
 Divorumq; Aedes quo nunc extructa videtur.

a 1290, b 1323.

Roma



Romanique olim Castrum stetit agminis, Horne,  
 Nomine, nec multis abiëre Decembribus anni,  
 Cum Romanorum monumenta antiqua reperta  
 Hocce loco, raras populo monstrantia formas. (rama

Non procul inde, tamen fors parvam impenderis ho-  
 Tucundo in luco jacet Abbatia celebris

Norbertinorum Knechtsteden, Episcopus Hugo  
 De Sponheim, jam jam morti quam proximus, ipse  
 Fundavit Divis, alias monialia plura

Claustra, velut Langwaden & Eppinghofen ad Erftã,  
 Prætereunda mihi non est Processio, magno  
 Que numero Populi in Nivenheim, sacra quotannis  
 Vota Deo solvens, in Salvatoris Honorem

Tendit: & hinc qui vis haurit captatque salubrem  
 Corporis atque animi sanã virtute Medelam.

Hic Satrapia etiam venit Patrimonium, avita  
 Prasulis Eximij, Conradi, illustris ad Aram

Hochstadiumq; suo Comitum Residentia jure: [sten,

Hinc penes Hulckradium Vicus, quem dicimus Hœ-  
 Hochsteden quondam superest, quo Prasule junctus  
 Holzensis Comitatus, uti quoque plurima Sedes  
 Tam Comitum, Ditionum, quam Regionum  
 Metropolitanas Vbiorum cessit ad Aras.

Ius Zontinensis servat pro tempore Consul  
 Graminis & Frondis, Friderico à Prasule nuper  
 Roboris eductum valido munimine Castrum,  
 Exhibet Archivum Zontinense, ante fuisse  
 Delubrum, Templive Domum, quin jugera circum  
 Inde jacent Templi, Templaria nomine dicta,  
 Tempellandt alias: Hassorum Marte furente  
 Cum dejecta globis rudera evulsaque columna  
 Sunt restaurata, dicti fundamenta Templi,  
 Adstructique Chori certis patuere figuris.

Laude coronatur Zontina, Exercitus agrum  
 Hassorum hunc, quando vastabat milite[a] Castris



No vesti educto, binis crudeliter urbem  
 Tentabat vicibus, Ravenhaubtq; furentibus armis  
 Destitit haud quaquam; verum Golsteinus illic  
 Commendans ausis violentis restitit, Arcem  
 Atq; urbem servans pro Numine, Casare, Divis,  
 Cecos pugnantem Hassos sub nocte salutat  
 Taliter, ante diem, ut caeca confusio noctis  
 Inde fugam, hinc abitum nocturno suaserit Hostis.

Ast vice post alia, Melandri adventus eandem  
 Obsidionali clausam cinctamque Thalange  
 Urbem dissolvit, libertatemque redemit.

Binos post annos ZONTINA haec pectora Martis  
 Ulterius sensit, dolor! eheu (a) Castra propinqua  
 Hassorum rursus quando Lamboius agro  
 Grevenbrochiaco temere est aggressus in armis.

Primitus in Cattos quamquam felicia signa,  
 Atque trophæa tulit, tamen his Fortuna noverca  
 Consilia ardiri desperabunda coegit.

Cumque recisa esset via, & interclusa potestas  
 Erstam transiri clausam, victoria cessit  
 Non sine clade tamen, penes Hostes, fausta repente

ZONSIA murus erat casu hocce, resumens vires  
 Lamboio permisit, ab hinc non tempore longo  
 Offensivè adit Cattos, Padebornia Castra  
 Invadens, urbemque illam pro Prasule servans:  
 Progressus votitus: Pax alma recondidit Enses.

21648. 14. Jun.

## XV.

## LYNNA.

**I**Nter Rurales unam sustollimus Vrbes  
 Archidiaecosis LYNNAM, cui firma jugatur

ARE